

به نام خداوند بخشنده مهربان

فعالیت های پیش از تدوین طرح درس

طرح درس یک دستور کار یا راهنمای آموزشی است که به مدرس می گوید چه کاری را چه زمانی انجام دهد. یا به عبارت دیگر برنامه ریزی و سازمان دادن به فعالیت هایی است که اساتید و فراگیران برای رسیدن به اهداف یادگیری انجام می دهند. طرح درس، دیدگاه فراگیران را نسبت به کیفیت آموزش بهبود بخشیده، ضمن ایجاد نظم منطقی و هماهنگی، فعالیت های یاد دهنده و یادگیرنده را هدفمند می سازد و موجب افزایش یادگیری، تسهیل فرآیند آموزش، افزایش انگیزه برای حضور منظم در کلاس می شود و در واقع چگونه آموزش دادن را به یاد دهنده و چگونه یادگرفتن را به فراگیران می آموزد همچنین باعث می شود که دانشجویان ضمن یافتن دلایل منطقی برای برنامه های یادگیری خود، در اجرای برنامه درسی احساس مسئولیت نمایند در نتیجه تعاملی پویا بین استاد و دانشجو ایجاد می گردد. به طور کلی اگر قرار است آموزش مبتنی بر اصول علمی باشد لازم است از طرحی دقیق که براساس اصول علمی تنظیم شده است برخوردار باشد اهمیت و ضرورت طرح درس، مشابه طرح و نقشه ساختمان است همان طور که یک مهندس پیش از ساختن یک بنا به تهیه نقشه آن می پردازد مدرس یا آموزش دهنده نیز نیاز دارد پیش از تدریس یک نقشه آموزشی را طراحی کند که در آن محتوای آموزش، روش آموزش، رسانه ها، وسایل کمک آموزشی و ... پیش بینی شود و مطابق این طرح به آموزش و تدریس پردازد.

طرح درس یا سناریوی آموزشی در سال ۱۹۵۰ به وسیله ی "بنجامین . اس . بلوم" شکل گرفت و در سال ۱۹۶۲ "رابرت گلیرز" نظرات تکمیلی خود را در راستای دیدگاه های بلوم مطرح کرد که تا به امروز نیز مدنظر برنامه ریزان و هدف گذاران آموزشی و دست اندرکاران امور آموزشی در سطح جهان بوده است.

فعالیت های پیش از تدوین طرح درس:

اصول (principles):

تنوع: پاسخگویی به سبک های مختلف یادگیری، علاقه مند نگه داشتن فراگیران و جلوگیری از یکنواختی از طریق ایجاد تنوع در محتوا، فعالیتها، روش های تعامل و مواد آموزشی

ارتباط: - برقراری ارتباط بین فعالیت های مختلف هر درس - تنظیم فعالیت های هر درس بر اساس تجارب قبلی و در جهت آماده سازی برای فعالیت های بعدی

انعطاف پذیری: توانایی استفاده از فنون مختلف یا تغییر طرح در صورتیکه طرح با شرایط واقعی کلاس سازگار نباشد.

تبادل: هر درس ترکیبی از موارد مانند فنون، محتوا و فعالیت ها است مدرس موفق کسی است که مقدار مناسبی از این موارد را ترکیب کند.

چالش: درس جدید باید به دانش قبلی فراگیران بیافزاید. درس بدون چالش ایجاد انگیزه نمی کند.

پیش از تدوین طرح درس باید موارد زیر را مد نظر قرار داد.

دانشجو:

توجه به: -سطح توانایی و علائق دانشجویان-نیازهای ویژه دانشجویان -گستره توجه دانشجویان -توانایی انجام کار گروهی در دانشجویان -اولویت‌های یادگیری دانشجویان-دانش قبلی و تجارب یادگیری دانشجویان

مواد و امکانات آموزشی:

توجه به میزان دسترسی به: -نرم افزارهای مرتبط -تجهیزات و امکانات صوتی / تصویری- سخنرانان مدعو - منابع کتابخانه- منابع اجتماعی- منابع و امکانات آزمایشگاهی

محتوا:

توجه به: -موضوعی که تدریس خواهید کرد -استانداردهای برنامه درسی

راهنمای تکمیل طرح درس

جایگاه درس در برنامه درسی دوره: در این بخش دورنمای کلی درس یا به عبارتی جایگاه و نقش درس در بین دروس دوره مشخص می گردد . در این بخش باید به ارتباط میان درس مورد نظر با سایر دروس دوره تحصیلی توجه شود.

هدف کلی: هدف کلی و نهایی که بعد از پایان درس انتظار دارید تحقق یابد در این بخش مشخص نمایید.

اهداف یادگیری: دانش، نگرش و مهارتی که برای هر بخش از سرفصل تعیین شده انتظار دارید محقق شود را در این قسمت یادداشت نمایید.

روش تدریس: در این بخش می‌توانید به تناسب موضوع و ویژگی فراگیران از انواع روش تدریس (مانند توضیحی، پیش سازمان دهنده، نمایشی، آزمایشگاهی، مباحثه، بارش مغزی و...) استفاده کنید.

وظایف دانشجو: فعالیت یا تکلیفی که فراگیران باید پیش، حین و بعد از تدریس انجام دهند را تعیین نمایید.

منبع: به تناسب موضوع درس، مدرس منبع یا منابعی را مشخص می‌کند. در واقع می‌توان یک منبع را برای یک درس تعیین کرد یا برای هر سرفصل منبعی مجزا در نظر گرفت.

مواد و امکانات آموزشی: در این قسمت کلیه امکانات و مواد آموزشی شامل نرم افزار، صوتی/تصویری، منابع کتابخانه‌ای، سخنرانان مدعو و... را به تناسب هر موضوع کل درس مشخص نمایید.

نحوه ارزشیابی: روش ارزشیابی از یادگیری دانشجویان در این بخش مشخص می‌شود. از انواع روشهای سنجش و ارزشیابی مانند آزمون کتبی: سوالات کوتاه پاسخ، آزمون تشریحی، سوالات کامل کردنی، سوالات چند گزینه‌ای - آزمون عملکردی - پروژه های فردی یا گروهی - آزمون شفاهی برای ارزیابی میان ترم، مستمر و پایانی می‌توان استفاده کرد.

با آرزوی موفقیت و سلامتی برای مدرسین گرامی

معاونت آموزشی دانشکده پسران رامسر